

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

Ured za udruge

Klasa: 402-08/10-01/05

Urbroj: 50419-10-02

Zagreb, 25. studenog 2010.

BILJEŠKA

s

8. Koordinacijskog sastanka predstavnika tijela državne uprave i javnih institucija, davatelja financijskih potpora projektima i programima organizacija civilnoga društva, održanog 23. studenog 2010., s početkom u 14 sati, u hotelu Dubrovnik u Zagrebu

Prisutni na sastanku:

Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Uprava za obitelj, Odjel za osobe s invaliditetom – Željka Grbac; Uprava za obitelj, Odjel za obitelj, Odsjek za provedbu mjera populacijske politike – Duška Bogdanović; Uprava za obitelj – Maja Grozdanić; Uprava za branitelje – Gorana Marić, Martina Lamot; Uprava za međugeneracijsku solidarnost – Gordana Radonić (načelnica);

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Uprava za zajedničke programe, Odjel za tehničku kulturu i udruge – Ingrid Jurela Jarak (načelnica); Uprava za šport – Fadila Gracin, Nataša Muždalo;

Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi, Uprava za medicinske poslove – Sanja Kiš, Tomislav Đidara;

Ministarstvo kulture, Uprava za normativne i upravno pravne poslove - Boris Jurinić; Uprava za zaštitu prirode, Odjel za biološku raznolikost, Odsjek za očuvanje divljih svojti – Ljiljana Vrbanec;

Ministarstvo vanjskih poslova i europskih integracija, Samostalna služba za Hrvate u inozemstvu i kulturu, Odjel za Hrvate u inozemstvu - Bernarda Periš (načelnica), Marija Zovko; Uprava za potporu procesu pristupanja RH EU, Odsjek za komunikacijsku strategiju – Vedrana Pološki;

Ministarstvo turizma, Uprava za turističku politiku, tržište i međunarodnu suradnju – Sanja Bareza (načelnica), Ljiljana Pajeska; Uprava za posebne oblike turizma na kontinentu - Dajana Kolundžić;

Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva, Uprava za trgovinu i unutarnje tržište - Ruža Meker;

Ministarstvo regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Program socijalnog i gospodarskog oporavka RH – Ana Markuz (direktorica), Uprava za lovstvo, Sektor lovstva, Odjel za praćenje i razvoj lovstva – Dunja Đurinac (načelnica), Uprava za područja posebne državne skrbi – Irena Sever (načelnica), Uprava za integrirani regionalni razvoj – Franka Vojnović;

Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Uprava za ruralni razvoj – Upravna direkcija SAPARD/IPARD programa – Ingeborg Hoope, Kornelija Grbešić
Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva – Samostalna služba za koordinaciju aktivnosti u zaštiti okoliša, promicanje zaštite okoliša i usklađenje sa standardima EU - Jasmina Serdar;

Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture, Uprava za otoke – Ljubica Ajduković Ugarković;

Ministarstvo pravosuđa, Odjel za besplatnu pravnu pomoć – Jasminka Bertović;

Ministarstvo unutarnjih poslova, Odjel za financijsko planiranje i izvršavanje proračuna - Tamara Markota;

Ministarstvo financija, Uprava za izvršenje državnog proračuna Sektor za državno računovodstvo i financijsko izvještavanje – Hajdica Filipčić;

Ured za ljudska prava – Ines Loknar-Mijatović;

Ured za suzbijanje zlouporabe droga – Nataša Vukičević;

Ured za ravnopravnost spolova - Tamara Šterk;

Savjet za nacionalne manjine – Tibor Varga;

Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost – Vesna Cetin Krnjević;

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva - Cvjetana Plavša-Matić;

Ured za udruge - Igor Vidačak, Vesna Lendić Kasalo, Ante Martić i Marica Grofelnik.

Gošća: Emina Bačevina, Središnja agencija za financiranje i ugovaranje

Nakon pozdravnih riječi i zahvale na odazivu i dosadašnjoj suradnji te predstavljanja svih prisutnih, g. Igor Vidačak, predstojnik Ureda za udruge, sastanak je vodio prema sljedećem

DNEVNOM REDU:

- 1. Osvrt na Izvješće o financijskim potporama dodijeljenim za projekte i programe organizacija civilnoga društva u 2009. godini i preporuke za razvoj sustava dodjele financijskih potpora projektima i programima organizacija civilnoga društva**
- 2. Pripreme za dostavu izvješća o dodijeljenim financijskim potporama u 2010. godini**
- 3. Metodologija dodjele financijskih sredstava udrugama koje provode programe i projekte od interesa za opće dobro**
- 4. Informacije i najave aktivnosti:**
 - **Informacijski sustav za praćenje projekata i programa udruga**
 - **povlašteni pristup Registru neprofitnih organizacija (RNO)**
 - **korištenje portala za donatore na internetskoj stranici Ureda za udruge i prijedlozi za njegovo poboljšanje**
 - **praćenje i vrednovanja projekata i programa organizacija civilnoga društva**
 - **najava održavanja Info dana 2011.**
- 5. Razno**

1. Osvrt na Izvješće o financijskim potporama dodijeljenim za projekte i programe organizacija civilnoga društva u 2009. godini i preporuke za razvoj sustava dodjele financijskih potpora projektima i programima organizacija civilnoga društva

Uvidom u izvješće može se zamijetiti očit trend smanjivanja izdvajanja iz proračuna za udruge i njihove projekte. U 2009. je dodijeljeno 15% manje sredstava nego u 2008. godini. Izdvajanja iz prihoda igara na sreću također pokazuju uglavnom silazni trend, a takav će se trend i nastaviti sudeći prema prvim naznakama u proračunu za 2011. Smanjuje se i broj potpora dodijeljenih izvan natječaja, odnosno *ad hoc* interventnih potpora, a sve je uvriježenija praksa provođenja natječaja u većini institucija davatelja financijskih potpora.

Jedan od najznačajnijih izazova u sljedećem razdoblju je uspostava odnosno poboljšanje učinkovitog sustava praćenja trošenja sredstava na projektima i programima udruge financiranih iz javnih izvora. Naime, izvješće donosi brojku od preko 5600 financiranih projekata i programa u 2009. godini. Takva brojka je nesrazmjerna s obzirom na ljudske potencijale unutar institucija koje prate financiranje ovakvih projekata i njihovu već postojeću preopterećenost. Zbog toga je uputno smanjiti broj potpora, spriječiti njihovo usitnjavanje, radi lakšeg praćenja i vrednovanja financijskih i sadržajnih rezultata provedenih projekata. Pri tom se fokus mora premjestiti na projekte i programe od strateškog značaja za pojedine resore.

Tamara Šterk iz Ureda za ravnopravnost spolova Vlade Republike Hrvatske, napomenula je kako ministarstva imaju strateški određene smjernice za centralnu razinu i za pojedine jedinice/institucije ministarstva, te je u tome smislu bitno raspodijeliti i potpore i praćenje jednog dijela udruge na nacionalnu razinu dok bi se financiranje manjih i lokalnih udruge trebalo spustiti ili na županijsku razinu ili na razinu zaklada lokalnih zajednica. Ukratko, gospođa Šterk smatra kako je sustav potrebno dodatno decentralizirati. Lokalna samouprava pritom tvrdi da nema dovoljno sredstava za ovakav preokret a i već postoji određena sumnja u transparentnost poslovanja.

Igor Vidačak iz Ureda za udruge naglasio je kako lokalna samouprava već sada raspodjeljuje dvostruko više sredstava nego državna razina. Mjera o edukaciji službenika u jedinicama lokalne i područne samouprave koji rade na dodjeli financijskih sredstava udugama je dio antikorupcijskog programa, a Ured za udruge je već održao pet edukacija za sedam županija u RH. To je potrebno stoga što u jedinicama lokalne samouprave vlada niska razina poznavanja procedura, a mnoge se potpore daju bez ugovora, a i bez natječaja. Kroz edukaciju treba postati razvidno kako se treba usmjeriti na veća sredstva i veće potpore po pojedinom korisniku što će poslužiti kao dobra priprema za vrijeme kada će se ovakve aktivnosti financirati iz strukturnih fondova EU. Kao optimalno rješenje za okrupnjavanje potpora i izbjegavanje preklapanja financiranja treba istaknuti partnerstvo i umrežavanje udruge, pri čemu se posebno misli na povezivanje većih i manjih udruge iz različitih županija, udruge s više ili manje iskustva na programima EU, ali i udruge iz različitih sektora djelovanja.

Na upit o dosadašnjem napretku u decentralizaciji rada Nacionalne zaklade i mogućnostima osnivanja zaklada lokalnih zajednica, **Cvjetana Plavša-Matić** iz Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva, navela je kako decentralizirani model financiranja postoji već tri godine u civilnom sektoru, uglavnom na području građanskih inicijativa. Gđa Plavša-Matić smatra kako partnerske organizacije trebaju pomoći Nacionalnoj zakladi i Uredu za udruge te kako bi vrijedilo raditi na daljnjoj decentralizaciji. Potrebno je omogućiti veća sredstva za potrebe civilnog društva ali kroz mogućnost umrežavanja i partnerskih projekata. Problem je danas u tome što je dosadašnji, centralizirani sustav doveo do atomizacije financiranja velikog broja udruge koje često zbog te atomizacije nisu u mogućnosti provesti odobrene

podfinancirane projekte. Također je važno ne «metropolizirati» civilno društvo nego mu dopustiti da se razvija izvan okvira Zagreba ili ostalih velikih gradova.

Igor Vidačak je dodao kako je umrežavanje sastavni dio preporuka uz Izvješće za 2009. te kako čelnici tijela javne vlasti trebaju biti upoznati s preporukama i smjernicama za unapređenje postupaka dodjele financijskih sredstava udrugama kod raspisivanja sljedećih natječaja. Također, udruge se moraju još kvalitetnije pripremiti za provedbu financiranih projekata.

Vesna Lendić Kasalo iz Ureda za udruge navela je kako je nedavno objavljeno izvješće o dodijeljenim potporama iz 2009. godine s analizom postupaka dodjele financijskih sredstava projektima i programima civilnog društva ujedno i dobar priručnik i podsjetnik svima za unapređenje postojeće prakse.

2. Pripreme za dostavu izvješća o dodijeljenim financijskim potporama u 2010. godini

Vesna Lendić Kasalo napomenula je kako će tijelima državne uprave tijekom prosinca biti upućen poziv za dostavu izvješća o dodijeljenim financijskim potporama u 2010. godini. Obrazac i upitnik neće biti poslani poštom već će se moći podići na internetskoj stranici Ureda za udruge – na Portalu za donatore, a neće biti ni većih promjena u obrascu osim što se od ove godine uz registarski broj iz Registra udruga za svaku udrugu morati navesti **OIB i RNO broj**. RNO broj udruge su trebale imati već kod dostave obrasca prijave projekta u ovoj godini, jer se udruga nije mogla prijavljivati na natječaje bez upisa u Registar neprofitnih organizacija. U Registru neprofitnih organizacija za svaku udrugu može se pronaći i OIB.

I ove godine od tijela državne uprave i drugih davatelja financijskih sredstava iz javnih izvora na nacionalnoj razini očekuje se da za potrebu izrade publikacije Izvješća dostave i priloge o najuspješnijim projektima koje su financirali u 2010. godini. Kao kriteriji za odabir najboljih projekata može se uzeti u obzir:

- Dodana vrijednost postignuta realizacijom projektnih aktivnosti
- Broj volontera koji su sudjelovali u projektnim aktivnostima
- Broj korisnika koji je bio obuhvaćen projektnim aktivnostima
- Broj novih djelatnika koji su zaposleni u udruzi za potrebe provođenja projekta
- Teritorijalna ili područna pokrivenost projektnim aktivnostima
- Visina iznosa financijskih sredstava koja je uložena u projekt
- Postignuti napredak u odnosu na javnu politiku koja je bila istaknuta u uvjetima natječaja i sl.

Vesna Cetin Krnjević iz Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, navela je kako je njena institucija ove godine natječaj provela prema uputama Ureda za udruge, kako nije bilo primjedbi ili pritužbi te kako je bilo puno prijava. Fond je uveo neke nove kriterije (prednosti) kao što su:

- braniteljske udruge
- djeca i mladi
- prijave u okviru partnerstva

Također je navela kako je Fond ostvario zavidnu razinu suradnje sa Ministarstvom kulture u području zaštite prirode. Taj je način suradnje doprinio i izbjegavanju preklapanja i udvostručenja financiranja.

Željka Grbac iz Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti navela je kako postoje problemi kod definicije korisnika osoba s posebnim potrebama, djece s poteškoćama, nadarenih i drugim kategorijama budući da je u prošlom obrascu ostavljen prostor za posebne kategorije.

Ingrid Jurela Jarak iz Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa navela je kako mnoga ministarstva i institucije raspisuju natječaje za edukacije a udruge koje dobiju financiranje za takve projekte ne mogu ući u prostor škola i drugih obrazovnih institucija ukoliko nisu dobili suglasnost Agencije za odgoj i obrazovanje i Ministarstva znanosti. To je pravilo uvedeno zbog čestih zloupotreba i visoke odgovornosti u sektoru obrazovanja.

Vesna Lendić Kasalo iz Ureda za udruge objasnila je kako navedeno pravilo vrijedi za sve izvannastavne aktivnosti koje se odvijaju u službenim prostorima obrazovnih institucija.

Ljiljana Vrbanec iz Ministarstva kulture, Uprava za zaštitu prirode, primijetila je kako ima puno aktivnosti i financiranja za udruge koje se bave specifičnim poljem djelovanja. Za udruge koje se bave ekologijom i zaštitom okoliša postoje samo tri izvora financiranja (Fond i dva ministarstva) od kojih samo devet udruga godišnje dobije financiranje iz Uprave za zaštitu prirode. Bitno je da se kod ocjenjivanja projekata uzme u obzir stručna osposobljenost za projekt te da popis stručnih suradnika bude uvjet za prijavu na natječaj.

Fadila Gracin iz Uprave za šport MZOŠ rekla je kako je potrebno unaprijed definirati kriterije stručnosti kod prijave natječaja. Bez verificiranog programa nije se moguće prijaviti.

Zaključeno je kako je o problematici verificiranja programa, stručnosti voditelja i suglasnosti stručnih tijela potrebno održati poseban sastanak.

3. Metodologija dodjele financijskih sredstava udrugama koje provode programe i projekte od interesa za opće dobro

Tekst 1. nacрта Metodologije je podijeljen na početku sastanka te je istaknuto kako je potrebno dodatno poraditi na tekstu, usuglasiti procedure i sadržaj ugovora. Proces izrade metodologije ide paralelno sa radom radne skupine Ministarstva financija za izradu zakonskog okvira za bespovratne potpore, a također je bitan u postupcima sprječavanja nepravilnosti te u priprema za pristupanje EU.

Metodologija će biti jednaka za sve a obuhvaća načela i procedure predviđene Kodeksom financiranja te uređuje i opće uvjete ugovora s udrugama.

Prvi nacrt je podložen komentarima, te su svi prisutni zamoljeni da zaključno do 6. prosinca svoje primjedbe i prijedloge na tekst Metodologije e-mailom dostave Uredu za udruge. U sklopu postupka izrade Metodologije provest će se postupak savjetovanja sa zainteresiranom javnošću uz očitovanje državne uprave. Kad postupak bude okončan, tekst Metodologije će se uputiti u postupak usvajanja od strane Vlade RH.

Tibor Varga iz Savjeta za nacionalne manjine naveo je kako je potrebno uvesti reviziju za udruge koje ostvare financiranje iznad određenog iznosa kod visokih iznosa. Trebalo bi se vidjeti da li takva udruga posluje pravilno a i trebalo bi utvrditi tko bi snosio troškove takve revizije.

4. Informacije i najave aktivnosti

- **INFORMACIJSKI SUSTAV ZA PRAĆENJE PROJEKATA I PROGRAMA UDRUGA**

S ciljem sustavnog praćenja, koordinacije i unapređivanja postupaka i načina financiranja iz državnog proračuna projekata i programa od interesa za opće dobro koje provode udruge Ured za udruge radi na izradi i uvođenju informacijskog sustava o financiranim programima i projektima financiranim iz javnih izvora u Republici Hrvatskoj na bazi informacijskog sustava Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva *Potpora plus*, koji će sadržavati podatke o natječajima za financiranje programa/projekata, o udrugama koje ih provode, o voditeljima projekta/programa, o trajanju, statusu, odobrenim iznosima, o korisnicima i aktivnostima projekata/programa, praćenju i vrednovanju projekta/programa, postignutim rezultatima, indikatorima uspješnosti, i sl. Informacijski sustav bi također trebao omogućiti izbjegavanje dvostrukog financiranja projekata i programa iz nacionalnih izvora i sredstava EU, učinkovitije praćenje rezultata, objavu skeniranih statuta i drugih akata, itd. Sredstva za provedbu informacijskog sustava Ured za udruge je osigurao kroz proračun za 2011. Prije nego što sustav bude implementiran, biti će održana edukacija za korisnike sustava.

- **POVLAŠTENI PRISTUP REGISTRU NEPROFITNIH ORGANIZACIJA**

Neke od institucija prisutnih na sastanku već koriste povlašteni pristup Registru neprofitnih organizacija. Sudionicima sastanka je predstavljena mogućnost internetskog pristupa Registru čime se dobiva uvid u financijsko poslovanje udruga i drugih neprofitnih organizacija koje su upisane u Registar i to financijska izvješća, bilance te knjiga prihoda i rashoda i knjiga blagajne za male udruge. Koristi ovog pristupa su i u tome što se može provjeriti financijsko stanje udruge, a i poznato je da nema dužnosti osiguravanja financiranja udrugama koje nisu upisane u Registar i koje ne predaju financijsko izvješće ako su obveznici sastavljanja financijskih izvješća. Postoje mnoge organizacija koje su još uvijek izvan sustava RNO i koje ne predaju financijska izvješća, mnoge od njih se zapravo bave profitnim aktivnostima a često apliciraju za financiranje iz javnih izvora.

Za dobivanje pristupa davatelji financijskih sredstava iz javnih izvora trebaju kontaktirati gđu. Hajdicu Filipčić u Ministarstvu financija, Uprava za izvršenje državnog proračuna. Pristup RNO je moguć uz korisničko ime, zaporku i «token» koji se dobiju od Ministarstva financija.

- **KORIŠTENJE PORTALA ZA DONATORE NA INTERNETSKOJ STRANICI UREDA ZA UDRUGE I PRIJEDLOZI ZA NJEGOVO POBOLJŠANJE**

Svim prisutnima prezentiran je portal za donatore Ureda za udruge koji se nalazi na <http://www.uzuvrh.hr/donatori> i na kojem svi davatelji financijskih sredstava udrugama iz javnih izvora mogu pronaći korisne informacije kao što su preporuke za unapređivanje sustava financiranja organizacija civilnoga društva, obrasci za davatelje financijskih potpora, baza podataka o odobrenim financijskim potporama, Priručnik za primjenu Kodeksa pozitivne

prakse, standarda i mjerila za ostvarivanje financijske potpore projektima i programima udruga, različite obavijesti, te arhivu zapisnika s dosadašnjih koordinacijskih sastanaka s davateljima financijskih potpora na nacionalnoj razini.

Svi koji to još uvijek nisu učinili pozvani su da zatraže od Marice Grofelnik svoje pristupne podatke i da koriste ovaj portal koji će se zahvaljujući njihovim primjedbama i prijedlozima stalno dopunjavati i dorađivati.

- PRAĆENJE I VREDNOVANJE PROJEKATA I PROGRAMA ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA

Radionica o pripremi plana praćenja i vrednovanja programa i projekata koja se trebala održati još tijekom ove godine održat će se u prvom tromjesečju 2011., o čemu će svi na vrijeme biti obaviješteni.

- NAJAVA INFO DANA 2011

Info dani o natjecajima za financiranje programa i projekata udruga koje su u 2010. planirala raspisati tijela državne uprave, a koje je 25. i 26. veljače organizirao Ured za udruge pokazali su se kao dobar potez koji donosi višestruke koristi kako davateljima financijskih potpora tako i udrugama. Sljedeći Info dani održat će se početkom veljače 2011. o čemu će svi biti obaviješteni još do kraja ove godine.

Bilješku sastavio:

Ante Martić, stručni savjetnik

Suglasna:

Vesna Lendić Kasalo, načelnica Odjela

Odobrio:

dr. sc. Igor Vidačak, predstojnik Ureda